

1. Täienduskoolitusasutuse nimi

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

T-kategooria mootorsõiduki juhi koolitus (osaline e-õpe)

3. Õppekavarühm (vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013)

Transporditeenused

4. Õppekeel

Eesti keel, vene keel

5. Õppekava koostamise alus

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011. a määruse nr 57

„Traktori-, liikurmasina- ja masinrongijuhi liiklusalased kvalifikatsiooninõuded, ettevalmistamise tingimused ja kord, eksamineerimise ning temale juhtimisõiguse andmise kord, nõuded eksamisõidukile ja õppekava”

Redaktsiooni jõustumise kp: 5.10.2020; Avaldamismärge: RT I, 02.10.2020, 4

3. peatükk: Juhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning õppekava

§ 9. lõige 6

Määrus on kehtestatud „Liiklusseaduse” § 100 lõigete 5, 6 ja 7 alusel.

6. Õppe kogumaht (akadeemilistes tundides) ja õppe ülesehitus

Maht **37** tundi, millest 25 on auditoorne töö (teooriaõpe), millest 25 tundi (100 %) liiklusteooriaõpet toimub www.teooria.ee keskkonnas iseseisva tööna, mis lõpeb veebieksamiga. Peale veebieksami sooritamist järgneb klassis kooli liiklusteooria eksam (2 tundi) ja 10 tundi praktikat koolikeskkonnas (sõiduõpe), millest 1 tund on sõidueksam Transpordiametis.

7. Õppekeskkond

Liiklusteooriaõppe läbiviimiseks kasutatakse www.teooria.ee keskkonda ning Järvamaa Kutsehariduskeskuse kaasaegse sisustuse ja vajalike IKT vahenditega komplekteeritud õppeklasse.

Praktika koolikeskkonnas (sõiduõpe) teostatakse T-kategoorias traktoriga New Holland T7060, Järvamaa Kutsehariduskeskuse Särevere õppekoha õppesõiduväljakul, Türi valla asulavälistel teedel ja Türi linnas.

8. Sihtgrupp

Vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhiluba omavad inimesed, kes soovivad omandada T-kategooria masina juhtimisõigust.

9. Õppe alustamise tingimused

Õpingute alustamiseks peab koolitusel osaleja elama Liiklusseaduse” § 100 lõike 2 mõistes alaliselt Eestis ja tal peab olema:

1) vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhiluba;

2) mootorsõidukijuhi või kutselise mootorsõidukijuhi tervisetõend

10. Eesmärk

Koolituse tulemusel valdab õppija T- kategooria masinate juhtimiseks vajalikke liiklusalaseid teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi masinate ohutul käsitlemisel ja liiklemisel asulavälistel ning asulasisestel teedel vastavalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt kehtestatud nõuetele.

11. Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- käsitleb T-kategooria masina põhi-, lisa- ja abiseadmeid, tagab masina häireteta juhtimise liikluses, korraldab nõuetekohaselt oma töökoha masinal;
- järgib masina tehnohooldusgraafiku õigeaegset täitmist;
- juhib T-kategooria sõidukit iseseisvalt, jälgib liiklust, näeb ette võimalikke ohte ning hoiab need ära. Liikleb ohutult erinevates tee- ja ilmaoludes teisi liiklejaid arvestavalt. Traktoriga teedel ja tänavatel liigeldes täidab liikluseaduse nõudeid;
- hindab masina tehnilist seisukorda lähtuvalt liikluse ning töö- ja keskkonnakaitse nõuetest;
- tegutseb õigesti liiklusõnnetuse korral;
- sooritab T-kategooria mootorsõidukijuhi liikluseksami Transpordiametis.

12. Õppe sisu

Auditoorne töö (teoriaõpe) (27 tundi):

- Liiklusreeglid ja käitumine liikluses (8 tundi)
Liiklusreeglid, käitumine erinevates liiklus- ja ilmastikuoludes. Juhi kohustused. Liiklusreeglite nõuded, liikluskorraldusvahendite tähendus. Sõiduki asukoht liikluses.
- Masina ehitus (6 tundi)
Masina ja masina mootori erinevate süsteemide, seadmete ning mehhanismide töötamise põhimõtted.
- Masina korrashoid, töökaitse ja ohutustehnika (4 tundi)
Masinate korrashoiu põhimõtted, tööõiguse ja töötervishoiu alused, tööohutuse ja keskkonnakaitse nõuded.
- Liiklusohutus (3 tundi)
Üldteadmised liiklusohutusega seonduvast.
- Liikluspsühholoogia (2 tundi)
Üldteadmised liikluspsühholoogiast, inimese psühhofüsioloogilised omadused, liiklusohutust mõjuvad tegurid ja isikuomadused.
- Liiklusalased lisanõuded ja eeskirjad (2 tundi)
Masinajuhi ohte ennetavad ja keskkonda säästvad hoiakud.
- Kooli teooriaeksam (2 tund)
Välja selgitada koolitusest osavõtja teoreetiliste teadmiste, oskuste, käitumise ja hoiakute vastavust T- kategooria juhi kvalifikatsiooninõuetele.

Praktika koolikeskkonnas (sõiduõpe) (10 tundi)

- Masina käsitlemine, harjutused õppeväljakul vastavalt traktori-, liikurmasina- ja masinrongijuhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele lisa 4 alusel (4 tundi):
 - töötervishoiu, tööohutuse - ja keskkonnakaitse nõuded enne masina käivitamist;
 - masina juhthoovad, nende otstarve, mootori ohutu käivitamine;
 - ohutud juhtimisvõtted;
 - masinaga manööverdamine erinevate käikude kasutamisel;
 - sõit haagise või agregaadid juurde, haagise ohutu haakimine ning sõit haakeseadmega.
- praktiline sõit liikluses, ohutus maanteel ja asulas vastavalt traktori-, liikurmasina- ja masinrongijuhi liiklusalastele kvalifikatsiooni nõuetele lisa 5 alusel (2 tundi):

- sõit liiklusvoos (gabariidid, aeglane sõiduk, kiirus, teiste liiklejatega arvestamine);
- ristmike ületamine;
- sõit ühesuunalisel teel;
- peatumine ja parkimine;
- möödasõit ja tagasipööre;
- vähekaitstud liiklejad, nende ohutuse tagamine.
- Sõit erioludes (3 tundi)
 - sõit udus, vihmas, lumesajus ja pimeajal;
 - kooli sõidueksam.
- Transpordiameti sõidueksam (1 tund)

13. Õppemeetodid

25 tundi liiklusteooriaõppest toimub www.teooria.ee keskkonnas iseseisva tööna, vajadusel konsultatsioonid e- keskkonnas liiklusõpetajaga.

Sõiduõppes T-kategooria masinaga erinevate töö-, sõidu- ja kompleksülesannete ning harjutuste sooritamise, sõitmine liikluses.

14. Iseseisev töö

25 tundi liiklusteooriaõppest toimub iseseisva tööna www.teooria.ee keskkonnas. Iseseisvale tööle annab õpetaja hinnangu õppeprotsessi lõpus.

15. Õppematerjalid

- www.teooria.ee
- Eesti Autokoolide Liit 2016 „Traktorid, liikurmasinad ja eritöömasinad, õppematerjal“
- Liiklusseadus, liiklusülesanded, liiklustestid, videofilmid

16. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingud loetakse lõppenuks, kui õppija on läbinud iseseisva tööna 100 % www.teooria.ee keskkonnas kõik moodulid, sooritanud veebieksami ning klassis kooli liiklusteooriaeksami. Praktika koolikeskkonnas (sõiduõpe) loetakse lõppenuks kui õppija on läbinud 9 tundi sõiduõpet ja sooritanud koolis T- kategooria sõidueksami. Mitmeeristav hindamine.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Kooli teooriaeksam, mis koosneb 60 valikvastustega küsimusest	Eksami positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 55 õiget vastust.
Praktika koolikeskkonnas (sõiduõpe T-kategooria masinaga)	Loetakse lõppenuks, kui õppija on läbinud masinaga vähemalt 5 tundi sõiduõpet. Praktilise sõidu teostamist ja tulemust hinnatakse vaatluse teel, arvestades sealjuures kõiki liikluse, töö- ja keskkonnakaitse nõudeid ja jälgides masina käsitsemist <ul style="list-style-type: none"> • muuks liikluseks suletud platsil • liikluses erineva liiklustihedusega teedel Peale viimaste sõiduharjutuste sooritamist antakse hinnang, toimub arutelu ja analüüs.

17. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud, väljastatakse koolituse läbinutele „T-kategooria mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus“, mille alusel on tal võimalik minna T-kategooria riiklikule teooria- ja sõidueksamile Transpordiametis.

Pärast liiklusteooria eksami sooritamist autokoolis on õppijal õigus minna Transpordiametisse liiklusteooriaeksamile. Peale kooli liiklusteooria eksami sooritamist edastab autokool Transpordiametile vastava info õppija kohta.

18. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus

Kutse- või kõrgharidus tehnika või haridusteaduste valdkonnas. Koolitaja kogemus täiskasvanute koolitamises vähemalt kolm aastat. Kehtiv T- kategooria mootorsõidukijuhi õpetaja tunnistus.

Kalev Kalmus, kõrgharidus, omab A, B, BE, C, CE ja T-kategooria mootorsõidukijuhi õpetaja tunnistust aastast 2005. Täiskasvanute koolitamise kogemus aastast 2005.

Ermo Kivi, kutsekeskharidus, omab BE, CE, DE ja T kategooria mootorsõidukijuhi õpetaja tunnistust aastast 1988. Täiskasvanute koolitamise kogemus aastast 1988.

Kalle Lembe, kõrgharidus 2011.a Tallinna Ülikool, haridusteaduse bakalaureuse kraad. Omab B-, C- ja T-kategooria mootorsõidukijuhi õpetaja tunnistust aastast 1985. Täiskasvanute koolitamise praktiline kogemus alates 1990.